

Till Franska Rivieran.....

Sällan har en stämoresa emotsetts med så stora förväntningar, av dem som skulle med, som resan till Världsfestivalen för Folkdans och Folkmusik i Biarritz och Pamplona den 9-15 juli 1953.

Det gällde ju genomresa eller beröringspunkter med sex olika länder. Det skulle skaffas pass och visum och beslutas hur mycket, av de sex olika ländernas, valutor man skulle ha. Vi behövde svenska och danska kronor, tyska mark, belgiska och franska franc samt spanska pesetas.

Sigge, som var reseledare hade ett styvt förarbete, ett evigt spring på resebyrå och de olika ländernas konsulat, och brevväxlingen gick på löpande band mellan Finland-Frankrike-Finland-England och vice versa.

Den resklara gruppen bestod av 12 aktiva dansare inklusive spelman, sammansatt av dansare från 7 olika danslag. 7 turistande damer medföljde dessutom.

Omsider randades lördagen den 4 juli då denna glada grupp folkdansare i strålande solskensväder gick ombord på "Birger Jarl" för att börja sin fantastiska resa till okända land.

Till Stockholm kommo vi på söndag morgon, så av schoppande vart intet, vi tog istället en rätt givande sight seeing per buss samt ett besök på tivoli. Dagen gick fort och snart måste vi ge oss iväg till Centralen.

Vi rullade iväg med nattåget till Malmö och hade en vilsam färd med färjan till Köpenhamn. Först i Nyborg fick vi äntra Parisexpressen och vår sovvagn, och så bar det iväg med god fart genom Tyskland och Belgien till Paris. En tråkig episod inträffade på vår resa genom Tyskland. Efter ett uppehåll vid Hamburgs huvudbangård, gjordes en förskräcklig upptäckt. Siggess och Peos kameror hade stulits från kupén medan de varit ute på stationen. I Aachen, nästa uppehållsort, anmäldes saken för polisen. En sällsam upplevelse var färden över Kiel-kanalen. Banan stiger i spiral allt högre och högre och från de högst belägna slingorna kan man se tågen rusa fram på de lägre och båtarna som glida fram långt, långt därnere se ut som små tändstickor.

Till Paris kommo vi den 7/7 kl. 15. Att Paris var en storstad visste vi tidigare, men förvånade undrade vi om tåget inte snart skulle stanna, då 10 min. förflutit sedan konduktören meddelat att vi voro i Paris. Slutligen körde vi in på Gare du Nord, varifrån vi tog Metron till vårt hotell.

Snyggade till oss och gick att äta en gemensam middag på en liten restaurang, där man hade sagt oss att de talade svenska. Där hängde svenska kungaparet på väggen, och överallt fanns svenska attiraljer, men inte kunde värdfolket någon svenska. Då värdfolket fick höra att vi voro från Finland visste de icke huru tillmötesgående de skulle vara, de trollade fram ett sällskap som voro från Sverige, likaså sände de efter sin spelman, som annars hade kommit 2 timmars senare. Snart hördes sångerna till ackompanjemang av dragspelet, det blev en riktigt gemytlig stund.

Efter måltiden skingrades gruppen, endel fördrev kvällen på en revy andra föredrog att se "Paris by night". Alla hade mycket att berättat dagen efter, om sina upplevelser den första kvällen och natten i Paris. Där fick man se folket som bor under broarna, man såg individer sova på trottoaren, i rännstenen, vid husväggen och i parkerna ingen tog notis om dem. Tänk vad våra poliser hade haft mycket arbete med alla dessa husvillor.

Följande dag, efter det vi växlat oss franska pengar, foro vi på en 4 timmars rundtur med buss. Det lönade sig, för vi fick i stora drag se de märkligaste sevärdheterna i Paris.

Kl. 19 reste vi vidare till Biarritz dit vi anlände kl. 8 följande morgon. Vi möttes på stationen av stämooarrangörerna med Miss Karpes i spetsen, fördes med en förhistorisk bussbil till hotellet.... Men det var inte vårt hotell utan finnarnas, vi fick packa ihop oss igen och rulla iväg till vårt eget, "Maison Carré".

Biarritz är en av sydfrankrikes mondänaste badorter, med en jättestor plage, där atlanten rullar in med väldigt dån och brus vid flodtid. Vid ebbitid ligger havsbotten bar långa sträckor utåt och barnen går där med sina hinkar och små håvar och fångar krabbor. Att simma på vanligt sätt går inte alls, det gäller bara att dyka tvärs igenom vågen när den kommer rullande, försöker man stå rak blir man ohjälpligt omkullkastad.

Biarritz är en vacker stad, invid Biskayabukten, med tropiskt inslag, man kunde i parker och trädgårdar se palmer, acasior, apricos och persikoträd och t.o.m. bananträd med små banankart. Som alléträd på gatorna växte asparagusträd som var ljuvliga med sin skira luftiga grönska och sina yviga och lätta vita eller ljust skära blomklasar. För att inte tala om de jättestora hortensior i alla upptänkliga färger, som växte i slösande rikedom i t.o.m. de minsta trädgårdar.

Det var i denna vackra stad världens ungdom samlades till fest, Vid öppningshögtidligheten, samma dag på Grand Casinos terass, tävlade de granna folkdräkterna med den övriga blomsterprakten i staden, för vackert var det.

Följande morgon foro vi med bussar till Pamplona, Navarras huvudstad i norra Spanien. Resan gick över Pyrenéerna, genom små byar och städer ständigt uppåt, högsta punkten var 1.200 m. över havet. Överallt stod folk och vinkade, alla mycket glada och vänliga. Vi reste i samma buss som belgierna, sjöngo och hade mycket skojigt hela vägen.

Då vi kommo till Pamplona, som flaggade dagen till ära, var hela staden på fötter, bussarna ville knappt komma fram, så tätt packade voro gatorna. Polisen hade fullt upp med att bana väg åt vårt festtåg, där det långsamt drog fram, under skallande hurrarop, till torget framför rådhuset. Inne i rådhuset hälsade stadens borgmästare alla välkomna, genom samtliga gruppledare som bjöds på vin och kakor.... På torget dansade endel lag några danser för publiken.

Man upplever händelser och glömmar bort dem, men jag är säker på att ingen som var med om det mottagande Pamplona bjöd på, kan glömma den spontana hjärtlighet som strömmade oss till mötes av det spanska folket.

I Pamplona bodde vi alla i kloster, flickorna i nunnekloster och pojkar i ett munkseminarium. Vi blevo bjudna på allehanda spanska läckerheter, bl.a. bläckfisk och mystiska kötträtter, allt tillrett i en ymighet av olja. Det var nog många som icke fick ner en bit, medan andra tog seden dit man kom. Varje måltid avslutades med frukt, bananer, apricoser, persikor o.d.

Kl. 17 voro vi med om det verligen evenemanget, Corridan, eller på svenska tjurfäktingen. Det var en upplevelse, men alldeles för rå och blodig för oss nordbor. Spanjorerna däremot voro som tokiga av glädje bara dansade och sjöng, kring gator och torg. Sex tjurar avverkas vid varje tjurfäkting, flere av oss var med om tre och fick nog. Efter tjurfäktingen fick vi middag, och kl. 22 samlades vi till festtåg med facklor, vilket tåg..... och vilka facklor, de sprätte glöd och gnistor omkring sig alldeles förskräckligt, men stiligt var det säkert. Kl. 23 började dansuppvisningen på den till bristningsgränsen fyllda tjurfäktingsarenan, denna rolighet var slut omkring 2 på natten. Då hade 15 grupper visat vad de kunde, deras prestationer mottogs av publiken med väldiga applåder. Följande dag hade vi morgonen fri, men samlades kl. 18.15 till festtåg och kl. 19 var uppvisning på samma arena av 15 nya grupper däribland vår grupp. Lika fullt hus med samma hjärtliga applåder.

Under en paus fick vi se ett strålande fyrverkeri, det var så storslaget, att ingen av oss tidigare sett något liknande.

Följande dag var söndag och redan på morgonen kl. 7 var det Encierro, det verkliga folknöjet då tjurarna släpptes lösa i stan och inne på arenan, där vi befunno oss på åskådarläktarena. På arenan vimlade det av karlfolk i alla åldrar. Tjurarna släpptes in och så började det verkliga spektaklet. Männen retade tjurarna med tidningar och dylikt, hängde dem i svansen och försökte hoppe upp på ryggen. En och annan fick sig en bättre törn och måste ledas eller bäras ut, men roligt var det. Direkt från Envierron anträdde vi återfärden till Biarritz.

Kl. 14 anordnades speciellt för folkdansaren och övriga kongressdeltagare en uppvisning i Baskernas "pelote" ett intressant bollspel.

Kl. 18 samlades alla till en defilad och kl. 21 skulle det vara stor uppvisning på en friluftsscen "Théâtre de la Mer" men då vi för första gången hade regn, vid en uppvisning, måste denna flyttas inomhus.

Följande dag, måndagen, var fri ända till kl. 21.15 då vi uppträdde på Théâtre de la Mer, en förtjusande plats vid havet i en vik. Efter uppvisningen ett fyrverkeri, man trodde att hela skogen stod i ljusan låga, och brandkåren måste faktiskt ingripa då planteringarna fattat eld.

På tisdagen samlades alla redan kl. 11.45 till "Grand defile" med blomsteruppvaktning vid monumentet över de i kriget stupade och kl. 15 var den sista uppvisningen på sportplanen d'Aguilera. Samtliga folkdansare tågade först ett varv kring planen, en storslagen syn. Vår grupp

hade förmånen att framträda vid detta tillfälle. Vår uppvisning var strålande, kanske för att vi uppträdde genast efter Jugoslaviens mäktiga grupp. Det var visst kontrastverkan som gjorde det. På kvällen fackeltåg, men istället för rykande facklor små kulörta elektriska lyktor.

Så var stämman slut, mycket kunde sägas om de olika ländernas danser och deras egenart, men det skulle föra allt för långt.

Den 15:de reste vi från Biarritz och voro i Paris den 16:de, voro uppe i Eiffeltornet, schoppade litet, besåg staden från något gatucafé.

Anträdde sedan resan norrut med Silkeborg i Danmark som mål. Gästade några dagar våra danska vänner. Besökte Himmelsberget, Vrads-Sand och åkte omkring i den vackra bygden. Vi hade en uppvisning i Bryrup och en i Silkeborg och fingo vara med om äkta danska "legestuer".

Den 20 juli reste vi hemåt över Göteborg och Stockholm för att den 22 vara hemma i Helsingfors, många upplevelser och minnen rikare.

Resenärer.